

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 10/2026
27.01.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Бојане Пауновић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела разбојништво из члана 206. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене, адвоката Весне Шопић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Алексинцу 2К бр. 130/24 од 28.01.2025. године и Апелационог суда у Нишу 13Кж.1. бр. 184/25 од 23.05.2025. године, у седници већа одржаној дана 27.01.2026. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Весне Шопић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Алексинцу 2К бр. 130/24 од 28.01.2025. године и Апелационог суда у Нишу 13Кж.1. бр. 184/25 од 23.05.2025. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу поднети захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Алексинцу 2К бр. 130/24 од 28.01.2025. године окривљена АА, оглашена је кривом да је извршила кривично дело разбојништво из члана 206. став 1. Кривичног законика и осуђена је на казну затвора у трајању од 2 године и 6 месеци, у коју се урачунава време проведено у притвору у периоду од 04.05.2024. године до 28.05.2024. године. Истом пресудом одлучено је о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву на начин ближе наведен у првостепеној пресуди.

Пресудом Апелационог суда у Нишу 13Кж.1. бр. 184/25 од 23.05.2025. године, делимично је усвојена жалба браниоца окривљене АА, па је пресуда Основног суда у Алексинцу 2К бр. 130/24 од 28.01.2025. године преиначена само у делу одлуке о казни, тако што је Апелациони суд у Нишу окривљену АА, за кривично дело разбојништво из

члана 206. став 1. Кривичног законика, за које је наведеном пресудом оглашена кривом, осудио на казну затвора у трајању од 2 године, у коју се урачунава време проведено у притвору у периоду од 04.05.2024. године до 28.05.2024. године, док је жалба браниоца окривљене АА у преосталом делу одбијена као неоснована и пресуда у непреиначеном делу је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљене АА, адвокат Весна Шопић, због повреде закона из члана 439. тачка 2) и 3), члана 440. став 2, члана 445. став 4. и 5. Законика о кривичном поступку и члана 54. став 1. Кривичног законика, са предлогом да Врховни суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји, побијане пресуде укине или само одлуку донету у поступку по редовном правном леку и списе предмета врати на поновно одлучивање другостепеном суду или првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљене Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, разматрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене је неоснован у односу на прегледу закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљене у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са образложењем да је нижестепеним пресудама окривљена оглашена кривом за кривично дело разбојништво из члана 206. став 1. Кривичног законика, иако се, по наводима браниоца, у конкретном случају ради о кривичном делу изнуда, будући да је окривљена навела и утицала на оштећену да јој преда новац без физичког контакта и без употребе силе, да пиштољ није употребила јер није ни постојао, већ је само постојала претња окривљене да наводни пиштољ постоји, при чему је основна разлика између кривичног дела изнуда и кривичног дела разбојништво управо начин стицања користи, где кривично дело разбојништво подразумева директну крађу уз употребу силе, те како је у овом случају у питању само претња, то се, по наводима из захтева, ради о кривичном делу изнуда.

Овакви наводи од стране Врховног суда оцењени су као неосновани.

Чланом 206. став 1. Кривичног законика (КЗ) прописано је да кривично дело разбојништво чини онај ко употребом силе против неког лица или претњом да ће непосредно напасти на живот или тело одузме туђу покретну ствар у намери да њеним присвајањем себи или другом прибави противправну имовинску корист.

Одредбом члана 214. Кривичног законика у ставу 1. прописано је да кривично дело изнуда чини онај ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист, силом или претњом принуди другог да нешто учини или не учини на штету своје или туђе имовине.

С обзиром на напред наведено, код кривичног дела разбојништво, потребно је да су кумулативно предузете обе радње, употреба силе или претње да ће се непосредно напасти на живот или тело и одузимање туђе покретне ствари, при чему претња подразумева непосредно предстојећи напад на живот и тело оштећеног, а коју претњу жртва схвата озбиљно, а без значаја је чињеница да ли је извршилац намеравао да претњу оствари, односно да ли је уопште објективно било могуће остварити је (у овом случају да ли је окривљена заправо имала пиштољ код себе). За ово кривично дело је карактеристично настојање да се непосредно одузме туђа покретна ствар пасивном субјекту, односно да се ствар под утицајем силе или претње да ће се непосредно напасти на живот или тело, преда извршиоцу, непосредно, на месту где је примењена сила или таква претња те извршилац употребом исте, савлађујући отпор пасивног субјекта, изврши одузимање ствари, јер пасивни субјект под непосредним утицајем силе или такве претње, немајући други избор, сам преда покретну ствар извршиоцу, због чега се супротно наводима из захтева, у конкретном случају не ради о кривичном делу изнуда из члана 214. КЗ чији су битни елементи различити од кривичног дела разбојништва из члана 206. КЗ.

Имајући у виду радњу извршења кривичног дела разбојништва из члана 206. КЗ које је окривљеној стављено на терет и за које је осуђена, те чињеницу да је оштећеној упутила претњу речима: „Дај паре! Дај паре одмах! Имам пиштољ у торби, немој да га вадим! Иза мене стоји мафија! Двојица ме чекају испред врата!“, које речи претње имају квалитет да ће се непосредно напасти на живот или тело и коју је оштећена озбиљно схватила и осетила страх, и била убеђена да окривљена код себе поседује ватрено оружје, услед чега јој је предала сав новац који је имала у радњи, то се, и по оцени овог суда, у радњама окривљене стичу сви битни елементи кривичног дела разбојништво из члана 206. став 1. КЗ, за које је окривљена оглашена кривом, а супротни наводи браниоца су, по налажењу Врховног суда, неосновани.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости, бранилац наводи да је побијаним пресудама учињена и повреда закона коју нумерише као повреду члана 439. тачка 3) ЗКП, а која представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека. Међутим, приликом образлагања овако означене повреде, бранилац указује да је изречена казна окривљеној превисоко одмерена и да је повређен закон из члана 54. став 1. Кривичног законика, јер имајући у виду признање окривљене, држање окривљене после учињеног кривичног дела, изражено кајање, њене личне и породичне прилике и чињеницу да нису наступиле штетне последице, сврха кажњавања могла се постићи и изрицањем блаже казне, а којим наводима бранилац суштински указује на учињену повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП.

Даље, у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац указујући на учињене повреде у побијаним пресудама, наводи и повреде закона из члана 440. став 2. ЗКП и члана 445. став 4. и 5. ЗКП.

Како одредбом члана 485. став 4. ЗКП, којом су прописани разлози за подношење овог ванредног правног лека, због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног

правног лека због повреде закона из чл. 440. ЗКП, члана 441. став 1. ЗКП и члана 445. став 4. и 5. ЗКП, то је у овим деловима захтев за заштиту законитости браниоца окривљене од стране Врховног суда оцењен као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 491. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**